

Liv & lys i Søndermarken

Byens Netværk 31.05.12
Tekst og foto: Mathilde V. Schjerning

Søndermarken er ved at gennemgå en spændende udvikling og renovering. Parkens kulturhistoriske landskaber og bygningsværker bliver genskabt og der er blevet tilføjet en række nye faciliteter – bl.a. Trampoliner, balancekugler, klatrestativer og en helt ny, "intelligent" motionsrute.

Målet er at bevare parken som et unikt haveanlæg med en særlig kulturhistorie, men samtidig tilgodese nutidens brugerønsker om oplevelser, bevægelse og natur

Det er heldigvis tørvejr, da Niels Møllergaard, slotshavechef ved Styrelsen for Slotte og kulturejendomme, byder os velkommen i haven. Med sig har han slotsgartner, Lars Friis, som skal fortælle os lidt om driften og udviklingen af parken.

Den dynamiske duo begynder med at fortælle os lidt om Søndermarkens historie, inden vi skal rundt og se den med egne øjne. Søndermarken er en af de kongelige danske haver. Den blev oprindeligt anlagt ved Frederiksberg Slot i 1700-tallet i den noget stive, franske barokstil, men blev i 1780'erne omlagt til en romantisk landskabshave. Det skete i en tid, hvor romantikken slog igennem i litteratur, filosofi og billedkunst, og i Søndermarken er sammenhængen mellem de tre områder meget tydelig.

I den romantiske landskabshave er der fokus på de sanselige oplevelser og stilen er præget af en fascination af det fremmedartede og dramatiske. Landskabet i Søndermarken skifter hele tiden udseende – fra små lukkede rum omsluttet af buske og høje træer til store åbne sigtelinjer med vildt græs og høje træer.

Ideen med de forskellige landskaber er, at påvirke de besøgendes sanser på forskellige måde, så de enten dulmer til ro eller opfrisker sindet.

Et populært sted

Søndermarken har været åben for offentligheden siden 1852, og året rundt kommer mange mennesker hver dag for at løbetræne, lufte hunden eller blot gå en tur i det bakkede og skovfyldte landskab, og om sommeren er plænen omkring det enkle men stemningsfulde springvand fra 1890 et populært mødested.

Det stiller krav til driften af haven, som har ry for altid at være pæn og ren. Lars Friis fortæller, at de da også gør meget for at holde området rent. I Søndermarken og Frederiksberg Have bliver der i alt samlet 100 tons affald om året. "Det er ikke fordi folk ikke er gode til at rydde op efter sig selv – der er simpelthen bare så mange besøgende i haven," siger Lars. I alt dækker Søndermarken og Frederiksberg have 64 hektar. Søndermarken ejes i dag af staten og vedligeholdes af Styrelsen for Slotte og kulturejendomme. De har outsourcet driften af Søndermarken og Frederiksberg Have, så det er eksterne gartnere, vagter og renhold, der passer den enorme have. Foruden stiarealer, vandområder osv. rummer Søndermarken 16 hektar græs og 10 hektar beplantning, som alle skal passes året rundt.

Liv & Lys

Med slotshavechefen og slotsgartneren i spidsen begiver vi os rundt i haven, som i mange år har været kendt som den store og utæmmede nabo til den fine og sirlige Frederiksberg Have. Søndermarken har længe været den "vilde" have, hvor træer, vildnis og mosevand havde fået overtaget, men med Projekt Liv & Lys er området ved at vågne op af dens tornerosesøvn, fortæller Niels Møllergaard.

Projektet indeholder tre indsatsområder, som fokuserer på, at: genoprette havens oprindelige naturområder, genskabe havens kulturhistoriske bygningsværker og etablere af en ny og såkaldt "intelligent løberute.

Niels Møllergaard fortæller, at Liv & Lys er et unikt samspil mellem nye faciliteter for motion, kulturhistoriske oplevelser og forbedring af naturværdier i den historiske bypark. Med andre ord er projektet en balance mellem at bevare den historiske have og tilpasse den til nutidig brug, så der rent faktisk også vil komme besøgende i haven. Løberuterne og legepladserne er allerede blevet indviet, og snart venter de kulturhistoriske bygninger rundt om i haven.

Vi kommer bl.a. forbi Norskepartiet, som er et eksempel på genetableringen af havens kulturhistoriske bygningsværker og naturområder. Hvor søen her før var groet helt til, er vandspejlet igen frit, broen er genopført og de gamle kildevæld i området er genetableret. Sammen med Kildegrotten og Den kinesiske pavillon er Norskepartiet i dag et synligt eksempel på romantikkens fascination af det fremmedartede og dramatiske.

Målet med at genskabe de forsvundne kulturhistoriske bygningsværker, er at skabe nye baser for havens brugere og understøtte den oprindelige landskabsarkitektoniske idé. Norskepartiet: her var før groet helt til. Området skal være dramatisk – derfor broen går stejlt op i en spids.

Lars Friis fortæller, at man under genetableringen har haft fokus på at skåne området så vidt muligt. Eksempelvis er stierne skabt sådan, at de styrer de besøgendes adfærd, så man går den rigtige vej igennem haven, og ikke vælger at skyde genvej gennem beplantningerne.

Videre rundt i Søndermarken oplever vi havens skiftende scenarier, som snart igen stemmer overens med formgivningen af haven tilbage i 1780'erne.

Plads til motion og leg

Vi gør stop foran motionsområdet "Oasen", som er et af de motions- og legerum, der er blevet etableret i haven. Oasen er placeret i forbindelse med den nye løberute, som er etableret i Søndermarken. Som det første sted i landet har man skabt en 2,5 km interaktiv motionsrute med digitale lysfunktioner samt fire tilhørende aktivitetspladser.

Niels Mellergaard fortæller hvordan den virker: Den 2,5 km lange motionsrute har markeringer ved hver 100 meter, så det er let at finde ud af, hvor langt man har løbet. Ved indgangene kan man starte den interaktive "hare"-funktion, og det er helt enkelt: Der vælges hastighed, en interaktiv pullertlampe blinker tre gange i den farve, der er tilknyttet den valgte hastighed, og harelyset vandrer derefter fra pullert til pullert. Der lyser den på skift i ca. 3 sekunder per pullert, og så gælder det bare om, at følge lyset og holde trit med haren.

Vi slutter eftermiddagen af med et par vers fra Oehlenschlägers digt om Søndermarken og en kage.

Kaffen lod desværre vente på sig pga. et teknisk uheld, så den må I have til gode til næste gang.

